

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/89/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818201035
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8818201035.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, Y. W. F., W. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti otca T. F., W. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, Y., na návrh matky V. F., W. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, Y., toho času V. XX, zast.: JUDr. Dušan Kmec, advokát, M. R. Štefánika 2465, Vranov nad Topľou, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu t a k t o

rozhodol:

Súd z v e r u j e maloletú W. F., W. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloleté dieťa v sume 120,- eur, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom apríl 2018.

Dlžné výživné za obdobie od 1.4.2018 do 31.8.2018 v sume 350,- eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým dieťaťom za prítomnosti matky každý párný týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný týždeň v roku v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod.

V prevyšujúcej často návrh matky z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú dcéru W. do jej osobnej starostlivosti, otec zaviazal platením výživného po 150,- eur mesačne, počnúc dňom 1.5.2017 a stretávanie otca s dcérou navrhla upraviť každú párnú sobotu v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. za jej prítomnosti. V návrhu uviedla, že manželstvo uzavreli dňa 19.8.2006 a dňa 6.6.2016 sa im narodila dcéra W.. Spoločne s manželom žili v byte v Y.. Manželstvo bolo spočiatku harmonické, avšak neskôr sa manžel začal, voči nej správať nevhodne, bol agresívny, ponižoval ju a psychicky týral. Neskutočne dbal na poriadok, ktorý neustále kontroloval, aj napriek tomu, že ho neustále udržiavala. Spoločnú domácnosť po dlhodobých nezhodách a psychickom tlaku voči jej osobe matka opustila v mesiaci máj 2017. Aj napriek jej odchodu mala snahu o obnovu spolužitia, párkrát sa k manželovi vrátila, mysliac si, že sa zmení, avšak bezúspešne. Manžel sa začal vyhrážať rozvodom a zastráňoval ju, že jej zoberie dcéru. Vyjadril sa, že keby nemali dcéru, tak by sa neobmedzovali a nehádali sa. Vyhrážal

sa trestným oznámením sa matkinu rodinu, jej bratov, že uverejňujú fotografie z osláv maloletej na sociálnych sieťach. Po jednej z hádok sa manžel rozhodol, že matku s dcérou odvezie k jej rodičom. Touto situáciou ohrozil nielen život matky ale aj život ich dcéry, pretože bol veľmi agresívny, autom vyštartoval v čase, keď matka doň nastupovala. Maloletá sedela v sedačke, ktorá bola voľne položená na sedadle, nepripútaná. Aj napriek tomu, že matka veľmi kričala, nezastavil a v ceste pokračoval. Vyvrcholením týchto udalostí si matka uvedomila, že už naďalej nemôže zotrvať v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý ju neustále ponižuje, psychicky týra a svojim správaním vytvára nevhodné prostredie pre výchovu a riadny vývin ich maloletej dcéry.

2. Otec súhlasil so zverením maloletej dcéry do starostlivosti matky, nesúhlasil s požadovanou výškou výživného. Navrhol určiť výživné v sume 50,- eur mesačne a jeho stretávanie s dcérou upraviť bez prítomnosti matky jeden týždeň v nedeľu od 10.00 hod. do 18.00 hod. a druhý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod.

3. Kolízny opatrovník doporučil zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazat' platením výživného podľa jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Styk otca s maloletým dieťaťom navrhol upraviť širšie ale za prítomnosti matky.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, správou kolízneho opatrovníka, listinnými dokladmi o príjmoch a výdavkoch rodičov a zistil tento skutkový stav:

5. Podľa rodného listu sa maloletá W. F. narodila H. X.X.XXXX z rodičov V. F., W.. XX.XX.XXXX a T. F., W.. XX.X.XXXX.

6. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/89/2018-16 zo dňa 12.4.2018 bol otec neodkladným opatrením zaviazaný platiť výživné na dcéru vo výške 50,- eur mesačne, počnúc dňom 12.4.2018. Jeho stretávanie s maloletou bolo upravené každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 13.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky.

7. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že po nezhodách s manželom opustila spoločnú domácnosť a aj s maloletou dcérou býva v rodinnom dome u jej rodičov v obci V.. V spoločnosti cítila neustály psychický tlak z manželovej strany a už takto žiť nechce. Otec sa stretáva s dcérou podľa vydaného neodkladného opatrenia každú druhú sobotu. Matka žiadala, aby sa stretnutia aj v budúcnosti realizovali za jej prítomnosti, nakoľko má obavu z ovplyvňovania dcéry zo strany manžela alebo jeho rodičov. Matka má za to, že otec nejaví potrebný záujem o dieťa. Pri stretnutí dcéru nepostíska, matka tam nevidí tú potrebnú lásku. Stretnutia sa skoro vždy realizovali aj za prítomnosti otcových rodičov, a aj z toho dôvodu rodičia nemali potrebný priestor na rozhovor. Maloletá W. dopoludní spí okolo 10.00 hod. - 11.00 hod. Popoludní spí už len málokedy, večer sa ukladá na spánok okolo 20.00 hod. Dieťa rozpráva základné veci, na noc je plienkovaná. Pri zaspávaní vyžaduje matkinu prítomnosť. Od mája 2017 čo rodičia nežijú v spoločnej domácnosti otec dcéru neukladal na spánok, netrávil s ňou čas bez matkinej prítomnosti. Matka má za to, že otec by sa sám nedokázal o dcéru postarať, nevedel by ju prebaliť a tiež by jej nevedel navariť. Matka rodičom prispieva na domácnosť a bývanie sumou 50,- eur. Na výživu maloletej dcéry vynakladá sumu 58,- eur, na ošatenie 20,- eur, kozmetiku 10,- eur, lieky 10,- eur, na plienky 45,- eur a na výchovné pomôcky a hračky 10,- eur. Na úhradu vlastných nákladov potrebuje približne 120,- eur, z toho 5,- eur na lieky, 40,- eur ošatenie, na stravu 60,- eur, kozmetiku a hygienické potreby 10,- eur a na cestovné k lekárovi 5,- eur.

8. Otec sa nechcel vyjadriť vo veci, zdokladoval jeho mesačné výdavky.

9. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v písomnej správe uviedol, že matka a maloletá W. v súčasnosti bývajú v rodinnom dome matkiných rodičov. Dom je priestranný, moderne a vkusne zariadený, hygiena a čistota domácnosti sú na veľmi dobrej úrovni. Maloleté dieťa má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky, vybavenie domácnosti zodpovedá jeho potrebám. Matka a dcéra majú k dispozícii vlastnú izbu, kde má dieťa zabezpečený priestor na spánok a hranie. Matka je toho času na materskej dovolenke. Je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 303,- eur a rodičovského príspevku v sume 214,70 eur mesačne. Prídavok na dieťa v sume 23,68 eur je vyplácaný otcovi dieťaťa. K návrhu uviedla, že manželstvo uzatvorili 19.8.2006. Spočiatku bolo spolužitie harmonické, avšak neskôr sa otec

začal voči matke správať agresívne, ponižoval ju a psychicky týral. Veľmi dbal na poriadok v domácnosti, ktorý matka stále udržiavala. Matka spolu s dcérou opustila spoločnú domácnosť po nezhodách a psychickom tlaku voči jej osobe v mesiaci máj 2017. Aj po odchode mala snahu o obnovu manželského spolužitia, ale uvedomila si, že nemôže žiť v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý ju neustále ponižuje a psychicky týra. Otec sa s maloletou dcérou stretáva podľa uznesenia súdu o neodkladnom opatrení. Na stretnutia chodí prevažne s rodičmi. Stretnutia sa realizujú v obci V. pri kostole, pretože otec odmieta ísť do domácnosti matky. Asi dvakrát na stretnutie neprišiel, pričom matke nedal vedieť, že sa nedostaví. Vyživovaciu povinnosť na dcéru si plní po 50,- eur mesačne. Rodičia komunikujú medzi sebou prevažne prostredníctvom SMS správ. Matka informuje otca o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa maloletej W.. Otec žije v 3 a pol izbovom byte, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch manželov. Byt je kompletne zariadený s hygienou bývania na veľmi dobrej úrovni. Ide o priestranný byt, kde má maloletá W. vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast či realizáciu styku. V byte otca má zariadenú samostatnú izbu, v spálni je detská postieľka a v obývačke detský kútik s množstvom hračiek a stoličku na kŕmenie. Otec uviedol, že v tomto byte žije sám od mája 2017, kedy od neho manželka s dieťaťom odišli. K stretávaniu s dcérou otec uviedol, že spočiatku mu matka umožňovala styk s dcérou, kedy spolu trávili v ich byte každý druhý víkend. Od Veľkej noci 2018 sa mala situácia rapídne zhoršiť z dôvodu konfliktu so starým otcom zo strany matky, ktorý mal vzniknúť pri preberaní dieťaťa v mieste terajšieho bydliska matky. Keď sa matka nedostavila na jedno stretnutie a nereagovala na SMS správy, otec išiel k matke domov, kde došlo k ostrejšej výmene názorov medzi ním a starou matkou, ktorá ho následne vyhodila z domu. Otec išiel celú situáciu nahlásiť na políciu, keďže styk s dcérou mu nebol umožnený. Otec uviedol, že ani na dcérine narodeniny mu nebol umožnený styk s dieťaťom, až 16.6.2018 išiel s jeho rodičmi ku kostolu do obce V., kde doniesli tortu a darčeky. Podotkol, že táto situácia bola veľmi potupujúca, keďže sviečky na torte sfukovala W. na lavičke pri kostole. Styk s maloletou dcérou po dobu 4 hodín na mieste určenom matkou, teda pri kostole v obci, považuje otec za komplikovaný aj z dôvodu, že dvojročné dieťa odmieta zotrvať na jednom mieste 4 hodiny. Navyše ide o miesto, ktoré je pre dieťa nezaujímavé a málo podnetné. Maloletá sa údajne pýta k otcovi do auta, no matka z tohto miesta odmieta odísť a bez jej prítomnosti otcovi v styku bráni. Otec poukázal na to, že maloletá W. je ich vytúžené dieťa, čakali na ňu 10 rokov a o to viac ho celá situácia trápi. V roku 2006 mala matka dieťaťa prekonať operáciu mozgu z dôvodu W. W., W. Q., kedy bol potrebný ďalší chirurgický zákrok. Nádor mal poškodiť matke zrak natoľko, že prišla o zrak na jednom oku. Aj z uvedeného dôvodu mali tehotenstvo matky odkladať a matka mala porodiť tri týždne pred plánovaným termínom, keďže mala prekonať ľahšiu mozgovú porážku. Matka aj rodina matky mala celý čas otcovi tajiť jej zdravotný stav, otec sa údajne dozvedal o jej zdravotnom stave a výsledkoch vyšetrení len veľmi krajovo. Otec si plní vyživovaciu povinnosť na dcéru po 50,- eur mesačne. Nad rámec prispieva dieťaťu plienkami, vlhčenými obrúskami, ovocím, piškótami, či sladkosťami. Komunikáciu s matkou otec opísal ako problémovú, údajne je na bode mrazu. Matka mu nedvíha telefón a na SMS správy odpovedá len veľmi stroho. Otec pracuje ako učiteľ na základnej škole v Y. s čistým príjmom 800,- eur. K výdavkom uviedol poplatky za byt vo výške 180,- eur, internet 12,- eur, televíziu 17,- eur, stravu v zamestnaní 12,- eur, stravu doma 150-200,- eur, mobilný telefón 25,- eur, pohonné hmoty 100,- eur. Otec taktiež spláca pôžičku rodičom v sume 200,- eur mesačne, keďže rodičia im prispeli vyššou sumou na kúpu bytu.

10. Základná škola R.. Š. X, Y, potvrdila, že otec maloletej Y. T. F. je u nich zamestnaný a jeho priemerný mesačný čistý príjem za rok 2017 činil sumu 783,45 eur. V roku 2018, za obdobie od januára do mája, otcov priemerný mesačný čistý príjem dosahoval výšku 927,31 eur.

11. Podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce matka je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 214,70 eur. Sociálna poisťovňa potvrdila, že matka poberá invalidný dôchodok v sume 303,50 eur mesačne.

12. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté deti do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

15. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. S poukazom na uvedené zákonné ustanovenia, vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že v danom prípade je potrebné upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária a nezabezpečujú výchovu a výživu maloletému dieťaťu. Matka sa o maloleté dieťa riadne a vzorne stará, má zabezpečené vhodné bytové podmienky a je schopná dieťaťu poskytnúť potrebnú starostlivosť. Maloletá je citovo naviazaná na matku, ktorá jej zabezpečuje potreby. S prihliadnutím na zistený skutkový stav, súd zveril maloletú W. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného.

18. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca súd na jednej strane zohľadnil vek a odôvodnené potreby dieťaťa a na druhej strane zárobkové a majetkové pomery povinného rodiča. Otec je zamestnaný s priemerným mesačným čistým príjmom vo výške 927,31 eur. Po odpočítaní jeho výdavkov na zabezpečenie bývania, stravy, hygieny, na cestovné a iné bežné náklady mal súd za preukázané, že je v možnostiach a schopnostiach otca podieľať sa na zabezpečení výživy maloletej dcéry sumou 120,- eur mesačne. Uvedená suma predstavuje menej ako 20 % čistého príjmu otca. Súd priznal výživné počnúc mesiacom apríl 2018, kedy matka podala návrh na súd a v prevyšujúcej časti návrh zamietol. V zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, potrebné na priznanie výživného späťne, pred podaním návrhu na súd.

19. Za obdobie od 1.4.2018 do 31.8.2018 vzniklo otcovi dlžné výživné celkovo v sume 600,- eur (5 mesiacov x 120,- eur). Keďže otec si na základe neodkladného opatrenia plnil vyživovaciu povinnosť na dcéru po 50,- eur, celkovo za 5 mesiacov zaplatil 250,- eur, táto čiastka mu bola odpočítaná od peňažného záväzku a dlžné výživné činí sumu 350,- eur. S poukazom na výšku dlhu súd uložil otcovi povinnosť dlžné výživné zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia

20. Styk otca s maloletým dieťaťom súd upravil s prihliadnutím na nízky vek dieťaťa, jeho denný režim a citovú naviazanosť na matku. Je v záujme zdravého fyzického a psychického vývoja dieťaťa, aby udržiavalo a rozvíjalo vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. Na rozvíjanie vzťahu otec - dcéra je potrebné, aby stretnutia prebiehali v pokojnej atmosfére, bez situácií, ktoré by v dieťati mohli vyvolať stres. Maloletá W. je ešte vo veku, kedy je úzko citovo naviazaná na matku. V posledných mesiacoch dieťa netrávilo s otcom dostatok času na prehlbovanie ich vzájomných citových väzieb. Maloletá ešte nenavštevuje predškolské zariadenie, je teda zvyknutá deň tráviť s matkou, ktorá najlepšie pozná jej denný a stravovací režim. Prítomnosť matky pri stretnutí považoval preto súd toho času za nevyhnutnú. Je však potrebné podotknúť, že táto úprava neznamena stretávanie len na jednom mieste, tak ako to rodičia doposiaľ realizovali. Obaja rodičia by mali prejavovať snahu a vôľu o to, aby stretnutia prebiehali v záujme zdravého vývoja ich dcéry, bez toho, aby boli poznačené konfliktnými vzťahmi rodičov. Miesto stretnutia je možné meniť a voliť prostredie pre dieťa podnetné (napríklad detské ihrisko, detské centrum, cukráreň a pod.). Stretnutia otca s dcérou vymedzené neodkladným opatrením súdu boli stanovené len dvakrát do mesiaca a išlo len o úpravu dočasnú. V záujme pestovania a prehlbovania vzťahu otec - dcéra súd styk otca s maloletou upravil v zmysle výroku rozsudku tak, aby otec každý týždeň v roku mal umožnený kontakt s dcérou.

21. Úpravu rodičovských práv a povinností uvedenú vo výroku rozhodnutia súd považuje v súčasnosti za optimálnu, zodpovedajúcu v prvom rade záujmu dieťaťa. Ak dôjde k podstatnej zmene pomerov, je možné súdne rozhodnutie o úprave rodičovských práv a povinností zmeniť dohodou rodičov, alebo podaním nového návrhu na súd.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.